

EPPERJESI LAPOK

Sárosmegye s városainak társadalmi s gazdasági érdekeit képviselő hetilap.

Szerkesztői iroda: fútca, 203. szám.

Ede intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény.

Kiadó-hivatal:

Eperjesi Bank-Egylet könyvnyomdájában Eperjesen.

Ede intézendő minden előfizetés, hirdetmény és a kiadás körüli panaszok.

Megjelen: minden szombaton.

Előfizetési ár:

vidékre postán vagy helyben házhoz küldve:

Egy evre	4 frt.
Félévre	2 "
Negyedévre	1 "

HIRDETÉSI DÍJ:

háromhasábos petit sor egyszeri hirdetése 5 kr., többszörös hirdetés jutányosabb.

— Bélyegdíj: minden hirdetésért külön 30 kr. — Nyitltér minden sor 10 kr.

Kéziratok és levelek vissza nem adatnak. — Bérmentetlen levelek csak ismerős kezektől fogadtnak el.

Sárosmegye közigazgatási szervezete.

Ezen cím alatt jelent meg az elmúlt napokban egy, megyénk szervezési munkáját s szervezete jelen állapotát tárgyzó s hivatalos megbízásból Kolosy Miklós m. főjegyző által szerkesztett könyv. Mielőtt még e munka napvilágot látott volna, szerzője egyénisége kezeskedett már afelől, hogy benne csakugyan teljes képét találandjuk annak, a mit a cím jelez, s kimerítő compendiumát nyerjük mindazon adatoknak, melyeket a megyénk közigazgatása terén tényleg működők, vagy az iránt érdeklődők szükségelhetnek, s melyeket e könyv hiányában csak nagy fáradsággal, sok különféle forrásból s mégsem ily teljesen bönghészhetnének össze.

Es ezen várakozás a munka terjedelme, az egységese s átnéztesen feldolgozott anyag sokszerűsége által még felülmulva lön, úgy, hogy bátran mondhatjuk, miszerint hazánk közigazgatásának nagy clönyére válnék, ha minden törvényhatóság közigazgatási szervezetének leírását ily kimerítő kézikönyvben nyújthatná használatul saját közegeinek.

A szóban forgó munka először is törvényhatóságunknak 15-féle területi beosztását adja, a legrészletesebb ténylegi és népességi adatoknak feltüntetésével; tárgyzza továbbá a megyénk szervezete, közegei ügykezelése- valamint az önkormányzat körében szabályozott közigazgatási ügyekre vonatkozó összes szabályrendeleteket; személyi részében a megye-bizottsági tagok, a tisztikar, segéd- és kezelő-személyzet s az önkormányzati organumok gyanánt működő nem kevesebb mint 19 különféle választmány és bizottság névsorát tartalmazza; végül kiterjeszkedik még a közigazgatást érdeklő összes kiválóbb törvények és kormányrendeletek — az utóbbiaknak szakok szerinti csoportosított — részletes felsorolására. A könyvet kiegészítik a ténylegi kimutatásokat pótló s helyesbítő legújabb katasteri adatok s egy teljes tárgymutató, mely a rögtöni tájékozódást még az avatlanra nézve is könnyűvé teszi.

Midőn olvasó közönségünk figyelmét e munkára (mely e napokban osztottat ki az összes megye-bizottsági tagok között) felhívjuk, teszszük ezt nemcsak azért, mert e lap feladatának ismerjük a viszonyainkat érdeklő szellemi termékek ismertetését, de különösen azért is, mert a vázolt műnek municipalis életünkkel szemben nagy fontosságot tulajdonítunk. Bármely önkormányzati közület csak akkor felel meg neve és céljának, ha tagjai valóban élénk részt vesznek a hatáskörébe utalt közügyek intézésében, ha képesek megcáfolni azon megtámadásokat, melyek a közigazgatás autonómikus szervezete ellen leggyakrabban intézettek: miszerint csak személyes ambíciók, családi politika vagy anyagi érdekek előmozdítására szolgál, s a hol nem személyi, de valamely a közügyet legközelebről érdeklő tárgyi vagy elvi kérdés forog szóban, ott szakértelem és érdeklődés hiányában csupán nehezítőleg hat a közigazgatás menetére vagy — épen nem érvényesül.

Megeyénk közönsége mindedig oly uton haladt, melyen a fentebbi megtámadások nem érheték; bátran mondhatjuk, miszerint vannak férfaink, kik a legönzetlenebb buzgalommal munkálkodnak önkormányzatunk terén s hogy nálunk érdeklődés észlelhető, talpraesett beszédek s behatósággal hallhatók olyankor is, ha nem valamelyik tisztai állomás betöltése van napirenden. Hogy azonban ezen dicséretes irányban törekedhessünk tovább, szükséges hogy megyei közönségünk, — s kivált azon fiatalabb nemzedék, mely a sok gunynak tárgyául szolgáló, de az autonóm élet megbecsülhetlen tényezőit magában rejtő táblabírói elem hagyományait nélkülözi, — eltulajdonítsa azon alapföltételt, melyet önkormányzati működésünk megkíván, t. i. megismerje megyénk szervezetét, a szellemi és anyagi erőket, melyek fölött rendelkezik, feladatát, hatáskörét, — akkor fel fog ébredni vagy élénkíteni fog érdeklődése közügyeink iránt, s hozzászólása a felmerülő kérdésekhez javára váland az ügynek és dicséretére jelen rendszerünknek.

Ezen irányban van hivatta hézagot pótolni s javítani az ismerttetett munka, minekfolytán azon

őszinte kívánságnak adunk kifejezést, vajha az minél szorgalmasabb s tágabb körű olvasgatás és tanulmányozás tárgyává tétetnék!

Egy Eperjes sz. kir. város hatósága által kiadott szabályrendelet az 1708-ik évből.

Közlő Lasztkay László, kir. főgymn. tanár.

Városunk monographiájának megírásához igen bő anyagot szolgáltatnak az egykor itt virágozott céhek ódon ládáiban híven s gondosan megőrzött régi kiváltságlevelek, jegyzőkönyvek és egyéb érdekes iratok. — Ezek halmazából választottam ki egy eredeti ruházati szabályrendeletet, a végből, hogy azt mint első sorban helyi érdekűt e lapok hasábjain juttassam nyilvánosságra elé.

E napokban ugyanis a helybeli szabó céh okmányait vizsgálván több érdekes tartalmu XVI. századbeli eredeti oklevél között találtam egy három ivre terjedő szabályrendeletet, melyet Eperjes város tanácsa s képviselő testülete adott ki az 1708-ik év febr. havának 25-én.

Az eredeti példány német nyelven van szerkesztve, s tartalma a következő:

„Mi Eperjes szab. kir. város birája, tanácsa, főgondnoka és választott kültanácsa határoztuk s ezennel tudtára adjuk mindenkinek, miszerint szívünkre vettük édes hazánk s különösen szegény városunk jelenlegi szorongatott nyomorú helyzetét, azért tetszett nekünk az elharapódzott hiúság és nagyravágás mérséklésére s elfojtására intézkedéseket tenni.”

Ezután következik egy terjedelmes erkölcsi oktatás és indokolás, melyben a ruházatban való hivalkodás mint Istennek visszatetsző dolog, sőt mint Istentagadás és Luciferrel való szövetség s végre mint az ember bűne súlyedésének oka állítatik elő, s mondja, mikép a jelenlegi örökös harcok, nyomorúság és egyéb sokféle bajok is onnan származnak, mivel az emberek igen hiúkká váltak. „Isten csak az alázatos sziveket szereti” s. a. t. majd a spartaiakat hozza fel mintaképül s végre elrendeli, hogy a legközelebbi húsvét ünnepeitől kezdve e város minden rendű és rangú lakosa szigorúan alkalmazkodjék ezen rendelethez, mert ellen esetben az engedetlenek irgalom nélkül fognak büntettetni, és pedig, ha ezek a város tisztviselői vagy szolgálói, azonnali hivatal vesztéssel, ha polgári rendű, nyilvános dorgálás, megsegyenítés és bírságokkal fognak sújtani. Ezen rendelet a templomokban a szószéktől, ezen kívül a nyilvános helyeken és a céh gyűlésekben lesz kihirdetendő, hogy ily kellő módon köztudomásra jusson. Ez után így következik:

Rendőri és ruházatkodási rendszabály a mi Eperjes szab. kir. városunkban.

1. A város biráját és belső tanácsát illetőleg. A mi kedves eleink és mintát hagytak nekünk a ruházatra, a mennyiben a biró és tanácsosok enlékezett óta kiválóan viola vagy más sötét színű öltönyökben jelentek meg nyilvánosan, s ezek vagy igen szerényen, vagy épen nem voltak arany s ezüsttel díszítve, pedig azon idők sokkal boldogabbak voltak s az emberek nyügödt jólétnek örvendettek.

A tanácsbeli, ha nyilvánosan jelenik meg, a következőkép öltözködjék: Az öltözet finom hollandi posztóból készült legyen, színe lehet tetszés szerinti, de ne legyen nagyon világos, hanem inkább sötét. A dolmány ne legyen rövid — katonás — hanem legalább térden felül egy tenyérnyire érjen. A dolmányt szabad arany vagy ezüst színőzattal fölékesíteni, s alkalmazhatnak reá arany vagy ezüst gombokat is, hanem egyéb arany díszítéseket ne rakjanak magukra. Az öv selyem legyen tetszés szerinti. A mente legyen hasonló a dolmányhoz úgy színben, mint a zsinórzat és gombokban, hanem más arany vagy ezüst ékszerrel ne díszítsék. A főveg czobolyból készült legyen. A csizma vörös vagy fekete legyen de ne sárga. A mely tanácsbeli nem nemes vagy literatus, annak csak akkor szabad sarkantyús csizmát viselni, mikor hivatalos minőségben megyen a városházára. A tanácsbeli a templomba és a város házára mindig mentében menjen. —

A tanácsbeli felesége a következőkép öltözködjék: Ha nem nemes vagy literatusnak neje,

úgy viseljen fején tisztességes kontyot, erre tegyen egy fokötöt de arany és gyöngy ékítmény nélkül s legfeljebb arany vagy ezüst szálakkal kivarrott lehet, azonban arany vagy ezüst csipkét ne tegyen reá. A fokötöröl egy fekete fátyol fusson alá mely csak csipkével legyen ékítve, paszomántot vagy gyöngyöket ne alkalmazzon reá. A fátyol ne érjen a földig. Téli időben czobolyból készült hajfőkötőt viselhetnek. Fülbe valót s fodrozott haját viselni teljesen tilos. Az ingvált fátyolból, vagy egyéb szép fehér vászon vagy patyolatból legyen, hanem alatta arany vagy ezüst csipkét, vagy ezzel kivarrott ne legyen, hanem legfeljebb szép selyem hímzettel ékített. A gallér csak jó újnyi széles csipke legyen szép selyem szallaggal meg kötve. Az ing ne legyen túlságosan keményítve, s ne legyen kék, hanem fehér. A hosszú kéz elő (Manchette) végkép elmaradjon s a helyett legfeljebb három újnyi széles csipkét kössenek karjaikra szép selyem szallaggal. A nyak körül viselhetnek gyöngyöt, korallt vagy arany láncocskát, de mindig külön külön, azonban kezükön ékszer viselni tilos. A mellény vagy füzöderék a tanácsbeli neje nélkül lehet tetszés szerinti, bár milyen selyemből, arany vagy ezüst szálakkal át törött, azonban színőzrat nélkül s csak ezüst kapcsokkal díszíthető, ellenben a füző zsinór lehet arany vagy ezüstből fonott. Ezüst vagy aranyozott övet viselhetnek, azonban ezt gyöngyökkel kivarni nem szabad. A szoknya lehet bármimemű selyem kelméből, de ne legyen arany vagy ezüstsálakkal át törött, s legfeljebb csak egy sor arany paszománttal legyen ékítve. A kötény olyan legyen mint a szoknya, lehet fehér is, de ezt arany vagy ezüsttel díszíteni nem szabad, különben ezt is csak azok viselhetik akiket megilleti. A téli felöltő lehet bármimű selyem posztóból készült, de csak egy újnyira érjen térden alúl, lehet rajta arany vagy ezüst színőzrat s aranyozott vagy ezüst gomb is, azonban egyéb díszítményt reá aggatni tilos. A felöltő tisztességes prém és bélléssel lehet ellátva, de paszomántok nélkül. Nyáron viselhetnek fehér csipkével díszített tisztességes fejkeszkenőt is. — A tanácsbeliek fiai egyszerűen öltözködjének, s e tekintetben is kötelesek magukat szülőik akaratajának alá vetni.

A tanácsbeliek leányai viselhetnek fejkön kontyot s erre arany vagy ezüst szallagot avagy csokrot is köthetnek, de mindenkor csak szerényen; fonhatnak még hajukba gyöngy füzért is, s viseljenek fejtükön mindenkor egy szép koszorút szüzi tisztaságuk jelül, e mellett azonban fekete csipkénél egyebet ne illeszzenek magukra. Egyéb ruházatukban kövessék az anyjokra előirt mintát, s általában lássék meg rajtuk a szüzi egyszerűség és alázatosság s nem a hozzájuk nem illő hiúság.

Ezen itt előirt szabályrendelet ezentül kötelező a városi tanácsosok családtagjaira, ha ki ezekhez nem alkalmazkodnék, az előbb intessék meg háromszor, s ha nem engedelmekednék hivatalától fog elmozdittatni s mint ellenszegülő nyilvánosan fog megbélyegeztetni.

(Vége köv.)

Közigazgatási rendészet.

Irta dr. Fekete Gyula, kir. törvényszéki biró. (Folytatás.)

3. Nyilvános mutatványok. Habár ezek által az állam biztonsági érdekei nem veszélyeztetnek úgy mint előadások által, mindamelllett, miután csődüléseket idézhetnek elő, melyek már magokban véve is igen érdeklik a rendészetet s mivel a személyi szabadságot s az erkölcs törvényeit veszélyeztetik, szintugy szigoru rendőri felügyelet kiterjesztendő vállalatokra. A mutatványoknak kiválóbb fajai az állatseregletek, panorámák, művészeti s természettani gyűjtemények azok, melyek kiválóan rendőri tekintet alá esnek. Ezen ipari vállalatok is, természetöknél fogva, az engedélyezettek közé sorozandók. Kiváló figyelemmel kell lennie a rendészetnek a személyi szabadság védelme végett, emberek közszemlére iparszerű kitételénél, mely rendszerint tiltandó, kivételesen különös hatósági engedély alapján, csak teljes koruak mutogattathassanak. Erkölcsrontó, botránys idomok és képek elkobzandók s általában mutogatások tiltandó. Az ügyes rendőrnek nem lesz nehéz a titkosan mutogatott darabok felfedezése.

Ezek a nyilvános előadások és mutatónyok ügyénél a rendőri jog főtárgyai, nézzük már most e jog tételes intézményeit.

Franciaországban már az 1790. aug. 16-ki és 1791. júli 22-ki törvény foglalkozik a „saltimbanques, chanteurs avec ou sans instruments, bateleurs, escamoteurs, baladins, joueurs d'orgues, musiciens ambulants” s más effélék ügyével. Az 1791-ki törvény részletesen szabályozván az ügyet, az itt felsorolt üzleteket, mivel a szabad forgalmat gátolják, veszélyes csoportosulásokat idéznek elő és sok súlyos bajnak akarói, a rendőrhatalóságok felügyeletére bízta. Kimondta az előleges hatósági engedélyezés szükségességét (Párisban a prefet de police aजा az engedélyt) s annak feltételeit szabályozza. Kijelöli az előadások és mutatónyok helyeit, az idő is pontosan van az évszakokhoz képest meghatározva. Kötéljárók, bohócok, énekesek, büvészek, ha közhelyeken teszik produkcióikat, kötelesek egy könnyen felismerhető „médaille”-t bírni, melyen engedélyük száma, nevével s a vezető megnevezésével foglaltatik. A rendőri felszólításra folyton, rögtön eltávoznia vagy elhallgatni kötelesek. Ének s szavallati iratok etölegesen a rendőrbiztosnál bíralat végett letendők. Az engedély tartama egy évre terjed. E szabályok elleni kihágás a jogszabály megrovásával fenyegettetik, a rendes bírói eljárás fentartása mellett. A rendőrbiztosok és békebírók ügyelnek a törvény végrehajtására. (Dictionnaire de la police. Elouin, Trebuchet et Labat.)

Bajorországban áll a törvény hogy előleges rendőrhatalósági engedély nélkül, mely minden helyi hatóságnál kikérendő, tilos bár mely nyilvános előadást vagy mutatónyot rendezni, ha belépti-díj követeltetik. A bajor rendőri büntetőtörvénykönyv különbséget tesz továbbá oly előadások közt, melyek különös helyiséget igényelnek s csak nagyobb előkészületek segítségével tarthatók meg s nem olyanok között. Az és utóbbiakra vonatkozó törvény áthágása kisebb büntetéssel sújtatik. A törvényhozó a veszélyesség foka szerint akart itt határozni.

Badenben a rendőri büntetőtörvénykönyv sokkal helyesebben nem alapított meg ily külső s a veszélyességre nézve befolyást nem gyakorló kathegóriákat, hanem a bajornál szigorúbb közös büntetést szabott az összes előadások és mutatónyoknál előfordulható kihágásokra. A büntetés maximuma 50 friting terjed.

(Folyt. köv.)

Eperjesi Széchenyi-kör.

Az „Eperjesi Széchenyi-kör” alapszabályai a m. kir. belügyminiszeriumtól a bemutatási záradékkal ellátva leérkeztek. Szemben ezen ténnyel s tekintettel arra, hogy az eddig belépésre jelentkezett tagok száma máris messze fölülmúlja az alapszabályokban a megalakulásra szükségesnek nyilvánított minimumot, elérkezettnek látjuk azon időt, melyben a Széchenyi-kör immár megalakulhat.

E végből ezennel felkéretnek az eddig működött ideiglenes bizottság t. tagjai, hogy f. hó 17-én, szerdán, d. u. 3 órakor a városi nagy tanácssteremben zártkörűen sziveskedjenek összejárni, melynek tárgyai lesznek: a kör alakuló közgyűlése napjának kitűzése s módosítási megállapítása és a taggyűjtő-ívek benyújtása a tagok névsorának egybeállítására céljából.

Felkéretnek ehhez képest mindazok, kik taggyűjtő-ív birtokában vannak, miszerint azt ez értekezletre okvetlenül magokkal hozzák, illetve — a mennyiben az eljövételben gátolva lennének — ívöket az értekezletet megelőzőleg az ideigl. bizottság elnökéhez juttassák.

Ismételjük ezuttal is, miszerint az ideiglenes bizottság magát zárt testületnek nem tekinti, s hogy tehát ezen meghívás mindazoknak szól, kik az ügy iránt érdeklődéssel viseltetnek.

Jégkár elleni biztosítás.

Az első magyar általános biztosító társaság 1877-ik évi mérlege szerint az üzleteredmény oly kedvező, hogy azt említés nélkül nem hagyhatjuk, s az üzletjelentésből a következőket közöljük a biztosítást kereső közönséggel: a 3.000.000 frotot tevő részvénytől kivül 867.396 frot 91 krnyi tartaléktökével bir e társaság s mult évben tűz-, jég-, szállítási- és tengeri-károk, rombolási és mentési költségek címén 2.778.415 frot 96 krt, 20 évi fenállása óta pedig 52.931.358 frot 96 krt fizetett ki, míg részvényeseinek rendszeren szép osztalékot s mult évben egy 800 frottal befizetett részvény után 192 frotot fizetett.

De a fentebb oly tekintélyes számokkal kimutatott kártérítésen felül e társulat a jégbiztosításnál még más kedvezményt is nyújt állandó felelnek, t. i. azon felelnek, kik mult évben e társulatnál voltak jégkár ellen biztosítva s jégkárt nem szenvedén kártérítésben nem részesültek, a mult évi díjnak 6%-ját az ez évi jégbiztosítási díjból levonásba hozza, azaz a mult évi nyerevényben részesíti.

Az előre bocsájtottakból világosan kitetszik, hogy e társulat úgy saját mint a nála biztosítást kereső felek érdekeit is szem előtt tartja s így sem dicséretünkre sem különös ajánlásunkra nem szorult s mi csak is gazdaközönségünk érdekében

vélünk cselekedni, midőn hazánk ezen virágzó — kifogástalan kezelése által osztatlan bizalomnak örvendő — intézetétől e lapokban és épen most midőn a jégbiztosítási idény rövid napok mulva kezdetét veendi — említést teszünk.

Tesszük pedig ezen említést idejekorán azon oknál fogva is, hogy gazdaközönségünk figyelmét még arra is irányozhassuk, hogy vetéseiket saját érdekükben kora tava-zssal s lehetőleg május 10-ig e társulatnál biztosítsák, mert a díj, tekintet nélkül a biztosítás tartamának kezdetére, mindig egyenlő s ha a kalászos vetés május 25-ke előtt mostoha időjárás folytán kiveszne, vagy annyira megromlanék, hogy ez utóbbi esetben oly termés, mely után a díj fizetett, már nem várható, a díjat vagy egészben vagy azon arányban téríti a társaság vissza, a mely arányban kevesbedett, a biztosító fél meghatározása szerint, az eredetileg bevallott termés. Nem szükséges fel-említenünk, hogy a fél a kedvező viszonyok folytán utánbiztosítás által szintén szabályozhatja eredeti bevallását.

Végül tudatjuk, hogy az első magyar általános biztosító társaság **eperjesi főügynöksége az Eperjesi Bankegyletnél van**, mely intézet a biztosítást keresőknek további felvilágosítással szolgál s a bevallásokat gyorsan s pontosan elintézi.

Városi közlemények.

A földmívelési ipar és kereskedelemügyi m. kir. ministerium valamennyi törvényhatóságához a következő körrendeletet intézte, mely lapunk szerkesztőségéhez is, közlés végett beküldetett.

Az ország több részéből jelentések érkezvén a vértetű fellépéséről, ezen, különösen a gyümölcs-fákat pusztító rovar elterjedésének lehet meggátolása, esetleg ott, a hol már fellépett irtása céljából közlöm ezennel a törvényhatósággal ezen kártékony rovar ismertető jeleit és az irtási módokat.

A vértetű a félrepűek rendjébe és a levelezések családjába tartozik. A kifejődött vértetű 5-2 millimeter hosszú, e szerint szabad szemmel alig látható, feketés kék vagy sárga színű, háta és két oldala hosszúságú, a gyapothoz hasonló fehér anyaggal van borítva. A szárnyatlanok méz-sárgák, barna-vörösek, csápok rövidek és világos sárgák, a szemek aprók, alig láthatók, a lábak sárgások.

A szárnyasok fénylő feketék, potrohuk barna, szemek igen nagyok, vékony lábaik áttetszők és barnás színűek.

A vértetű az eddigi megfigyelések szerint főleg az almafán fordul elő, ritkábban a körtefán. A vértetű-coloniák különösen az egy éves ágakat lepik el és pedig olyképen, hogy először az ágnek a talaj felé forduló részén foglalnak helyet, de később az egész ágat körülveszik.

Jelenlétükről meg lehet győződni arról, hogy az ág azon része, melyen a vértetű-colonia tanyáz, fehér gyapjuszzerű anyaggal van körülveve.

Az ág azon részén, hol a vértetű helyet foglalt, először egy kis dudorodás lesz látható, mely dudorodás folytonos és gyors növekedése folytán az ág felreped. Az így származott sebhely mindig nagyobb lesz, végre az egész ágat átfogja, azt kergétől megfosztja és vége egészen tönkre teszi, a vértetű legnagyobb károkat a faskolában okoz. Öv- és irtószerei a következők:

1. Azon helyekről, hol a vértetű már fellépett nem kell almafákat vásárolni. Ha nem puhatolható ki teljes biztonsággal, hogy mely helyről valók a beszerzett almafák, ez esetben az ültetés előtt kefével le kell dörzsölni, azon érdes helyeket pedig, melyeket kefével elérni nem lehet fatapaszzal $\frac{2}{3}$ agyag, $\frac{2}{3}$ szarvasmarhatrágya és $\frac{1}{3}$ méz vagy hamu) kell bekenni.

2. Irtószerei: dohányle, erős ecet, gaz viz, hamulóg, borsesz, különös hatékonyan petroleum és a legjobb eredménnyel 12 liter víz, 1 liter petroleum és egy fél font szappanból álló keverék használatik.

Ezen szerek kefe vagy ecet segítségével a megtámadott helyekre mázoltatnak, és a bekenés 3-4 heti időközben ismételtetik. — Kedvező eredmény azonban csak úgy várható, ha az illető vidéken az összes kerttulajdonosok hozzá látnak a pusztításhoz és azt erély és kitartással foganatosítják.

Felhivom végre a törvényhatóságot, hogy a mennyiben területén a vértetű fellepése gyanittatnék minden kéteky kizárása tekintetéből leendő constatálás végett néhány megtámadott ágacska a m.-óvári gazdasági akadémiának küldjön s a rovar pusztítása érdekében annak idején erélyesen intézkedjék. — Trefort, s. k.

Különfélék.

Kinevezések. Zsembery Kálmán bártfai kir. közjegyző a pesti elsőfolyamodásu kir. törvényszékhez bíróvá, Kubinyi Imre törvényszéki joggyakornok pedig Pancsovára kir. törvényszéki aljegyzővé nevezetett ki.

Az eperjesi ügyvédi kamara tisztujtó közgyűlését f. é. március 30-án a helybeli ügyvédek eléggé élénk részvéte mellett tartotta meg.

Elnökül Kubinyi Aurél, elnöki helyettesül dr. Schmidt Gyula, titkáru Tomka Ágost, ügyészül dr. Propper Adolf lettek újra megválasztva,

pénztárnokul szótöbbséggel Petrik István választott meg.

A kamara választmányába ismét az eddigi választmányi tagok, u. m. Bittner József 1.-sztmiklósi, Klein Ede namesztói, Cserépy Nándor kézsmarki, Blaskovits Béla k.-szebeni, März Pál löesei, Kovátsy János, dr. Glück Lipót és Kovaliczky Mihály helybeli ügyvédek mint rendes választmányi tagok, Policzer Bernát, Jeszenák Alfons, Marschalko József és Klefner Gyula mint póttagok jutottak be.

A fekete sashoz címzett városi szállodának tizhavi bérbeadására vonatkozó nyilvános árverés f. hó 10-én lön megtartva. Az eredmény teljesen kielégítő volt, mennyiben a legnagyobb ajánlat 1475 frot 50 krt, s így jóval többet tett, mint a kikialtási összeg, mely 1321 frotban volt megállapítva. Egy másik írásbeli ajánlat 1325 frotot s egy harmadik 1200 frotot tett. Ezen kedvező eredmény kézzelfogható megcáfolását képezi többeknek az iránt nyilvánított aggodalmát, hogy majd utóvégre nem akad senki, a ki a fekete sast tiz havi időtartamra kibérelje.

A megyei alispán 1877. évi jelentése, melyről más helyen is szólunk, nyomtatásban megjelent s a bizottsági tagok között kiosztott.

E jelentés kimerítő s hű tükrét képezi a szorosán vett közigazgatás összes ágainak s a megyei kormányzatnak általában.

Színház. Lászy Vilmos kassai színigazgató az igazgatástól végleg visszalépvén, azt Bokor József vállalta magára, ki is városunk hatóságától a husvét első napjától időre szineloadások tartására engedélyt kért, melyet meg is kapott. Mikor jön s egyáltalában jön-e, még úgy látszik, nem bizonyos.

Olesó és jó asztali bor. 1874-, 1875- és 1877-ik évi termés nélkül, ragyogó szép szinnel, jutányos áron kapható Mezey Pál, miskolczi bortermelőnél. Lásd a hirdetési rovatot.

A macskák kiképzésére Belgiában társulat alakult, melyek állítólag a posta-galambokkal versenyképességgel bírnak. Több próba kiderítette, hogy fedezett kosárban, jól becsomagolva tartózkodási helyétől husz s több mértföldnyire elvitt macska éjjel szabadon bocsájtatván, másnap szokásos helyén a konyhaküszöbnél találatott. Az illető macska-kiképzési-egylet ezen sajtóság helyi érzést, mely megengedi, hogy ez állatok egészen ismeretlen vidékről, sőt éjjel és sötétben is haza találjanak, ki akarja aknázni, a mennyiben a macskákat postai levélhordókká a galambok vetélytársaként kiképzeti.

Eperies, den 12. April.

Der Bericht des Komitats-Bizegespanes über das Jahr 1877 liegt uns vor und befindet sich bereit in den Händen der Komitats-Ausführungsglieder.

Wie die früheren Jahresberichte so enthält auch der vorliegende ausführliche Daten und erstreckt sich auf sämtliche Zweige der Verwaltung; es ist daher Jedermann in der Lage, sich von der Thätigkeit und der Wirksamkeit des Verwaltungsapparates ein klares Bild entwerfen zu können.

Wir werden auf die Hauptpunkte des Berichtes gelegentlich ausführlicher zu sprechen kommen und wollen uns bei dieser Gelegenheit bloß mit dem Schlusssatz des Bizegespanes beschäftigen, worin einer traurigen Thatsache gedacht wird.

„So manche Einwohner unjeres Komitates — heißt es darin — wandern nach dem fernen Amerika aus, und viele arbeitslustige Söhne des Landes, welches Mangel an Arbeitskräften leidet, sind bereit, in fremden Landen ihr tägliches Brod zu suchen, indessen sie der Gewinnlust auswärtiger Unternehmer zum Opfer fallen, während der Segen und die Früchte der Arbeit, das materielle Gedeihen nicht unjeren Vaterlande, aber der nordamerikanischen Republik zu Gute kommen.

Es ist dies ein krankhafter Zustand, dessen Beseitigung indessen den Wirkungsfreis und die Macht-sphäre der Komitatsverwaltung übersteigt. Es wäre daher sehr wünschenswerth, wenn die leitenden Staatsmänner, deren Beruf es ist, das Wohl jeder einzelnen Gegend des Landes zu beherzigen, ihr Augenmerk auch dieser allgemein gefühlten Kalamität unjeres Oberlandes zuwenden würden.

In jeder einzelnen, dieser dem Auslande zu Gute kommenden Arbeitskräfte geht ein Kapital verloren, welches Eigenthum Ungarns war, des Landes, welches einst in eigenem Fette, jetzt aber unter den Händen der Gläubiger zu ersticken droht.

Jedermann sieht und fühlt die allgemeine Verarmung.

Einer Industrie können wir uns nicht rühmen, der Handel stockt, — und ob der um das tägliche Brod mühevoll ringende Landmann im Stande sein wird, auch weiterhin — wie bisher — zu vegetiren? ist eine Frage, welche lediglich von dem Umstande abhängt, auf welche Weise die Katastral-Operate durchgeführt werden.

Allgemein ist die Klage, daß unjer Komitat zu den verhältnismäßig meistbelasteten gehört. Soll also das Landvolk unjeres Komitates durch den neuen Steuer-Kataster thatsächlich mehr belastet werden, so ist es meine Ueberzeugung, daß die minder fruchtbaren Gegenden des Komitats binnen kurzer Zeit zu totaler Verkommen die günstiger gelegenen aber zu ewiger Vegetirung verdammt sein werden.

Und da für eine entsprechende Vertretung der Grundeigentümer bei den Katastral-Arbeiten Sorge

getragen ist, so kann es den betreffenden Kommissionsmitgliedern nicht genug anempfohlen werden, bei den fraglichen Arbeiten nicht nur die Interessen der jetzigen, sondern auch die der künftigen Generationen ins Auge zu fassen.

Ein wahres Wort, und ist es nur zu wünschen, daß dasselbe betreffenden Ortes nach Gebühr beherzigt werden möge.

Correspondenzen.

Zeben, den 8. April 1878.

Gechter Herr Redakteur!

Die Raichauer Zeitung hat in einer Nummer des jüngstverfloffenen Monats uns mit dem liebenswürdigen Titel: Abderiten-Stadt beehrt, obwohl die guten Raichauer sich nicht beklagen können, daß man sie unterleits je insultirt hätte. Hochkomisch erscheint es aber, daß eben in derselben Nummer über einen Mangel des gesellschaftlichen Lebens geklagt und mit betrübtem Herzen eingestanden wird: der Frauen-Verein kann keinen Saal für ein zu wohlthätigen Zwecken bestimmtes Konzert bekommen!

Wir geben zu, daß es bei uns in mancherlei Weise abderitenartig zugeht — die Galerie-Szenen während der Winter-Vorstellungen verdienen faktisch keinen andern Namen — aber wir müssen allsogleich beifügen, daß derartige Verirrungen sowohl in Raichau als bei uns die verdienten Zurechtweisungen erhalten haben.

Bezüglich des gesellschaftlichen Lebens kann man bei uns ein wohlgemeintes Bestreben nicht verkennen und wer das gewählte Publikum im hiesigen Kloster-Saale am vorigen Samstag-Abend versammelt sah, wird der genannten Insinuation nur ein: Calumniare audacter ... zurnen können.

Das schaulustige Publikum füllte am erwähnten Abend alle Räume des Saales. Die Dilettanten-Darsteller waren dieselben, deren erste Vorstellung so eminent gelungen ist. Diesmal waren 3 Stücke aufgeführt: „Wenn Frauen weinen“, Lustspiel von Winterfeld, ein Lustspiel H. Müllers „Ditt“ betitelt, ferner eine Bergensche Posse „Die Vorstellung bei der Hausmeisterin“.

Es war kein Succès d'estime, wenn das Auditorium die drei Stücke mit stürmischem Applaus belohnte. Das taktvolle harmonische mit Lust und Eifer durchgeführte Spiel der Darsteller beglückte uns wahrlich mit einem genussreichen Abend. Eine angenehme Ueberrastung verschaffte uns Herr Major v. Schmela. Dem lebenslustigen Herrn v. Stein, im ersten Lustspiel, den seine Frau Vertha den Kassa-Schlüssel verweigert, um ihm das Rouletten-Spiel abzugewöhnen, spielte der Herr Major mit vielem Humor und Sympathie erregender Charakteristik. Sein „ökonomischer Engel“ war die Frau Majorin. Die lebensfrische Munterkeit ihres Wesens, die ungekünstelte Anmuth des Auftretens und der Gesticulation, das liebliche Rüangeln ihres Vortrages, verbunden mit einer ausdrucksvollen Mimik entlockten dem Publikum die stürmischsten Beifallsbezeugungen. Viel Anerkennung fand auch die wohl durchgedachte und gut detaillirte Ida-Rolle des Fr. H. Hönisch im zweiten Stücke.

Den Ausschlag gab aber die Schluss-Vorstellung: eine Szene in dem klatsch- und schreulüchtigen Stübchen einer Hausmeisterin. Die Hausmeisterin Marl und ihre mütterliche böhmische Freundin Oserdital waren aus dem Leben gegriffene Figuren; jeder Zug war diesen typischen Existenzen abgelauscht, jedes Wort war treffend und von homerischer Heiterkeit begleitet. Gesteigert wurde die Heiterkeit durch den Umstand, daß die debütirenden Damen verkleidete Herren waren. Der eine spricht ausgezeichnet den Wiener-Dialekt, während der andere den böhmischen Deutsch-Targon vollkommen inne hat.

Um auch dem Wahlspruch Horatius' Utile cum dulce Genüge zu leisten, bemerken wir noch, daß der angenehme, gelungene Abend dem hiesigen Feuerwehr-Verein 86 fl. einbrachte. G+a.

Das Postwesen in unserem Komitate.

(Schluß.)

In der vorigen Nummer haben wir den Ausweis der Raichauer k. u. Postdirektion über den Briefpostverkehr in unserem Komitate auszugsweise veröffentlicht.

Bei dieser Gelegenheit wollen wir uns mit den auf den Frachtpostverkehr bezüglichen Haupt-Daten beschäftigen.

Behufs Zustellung langten in den Zeiträumen vom 12-22. März und vom 10-20. September 1877, d. h. während 20 Tagen ein:

I. Vom ungarischen Postgebiete bei sämtlichen im Komitate befindlichen Postämtern; frankirte Sendungen im Gesamtwerte von 7.148, frankirte Geldbriefe hingegen im Werthe von 111.906 fl., ferner unfrankirte Sendungen im Werthe von 5.332, und Geldbriefe im Werthe von 65.549.

II. Vom österreichischen Postgebiete langten ein: frankirte Sendungen im Gesamtwerte von 6.310, Geldbriefe im Werthe von 27.263. Unfrankirte Sendungen im Werthe von 1.883, Geldbriefe im Werthe von 11.492.

III. Vom Auslande langten ein: Sendungen im Gesamtwerte von 322, und Geldbriefe im Werthe von 2.745.

IV. Portofreie Sendungen langten ein im Gesamtwerte von 893, portofreie Briefe hingegen im Werthe von 24.944 fl.

V. Aufgegeben wurden für das österreichische Postgebiet: Sendungen im Werthe von 5.057, und Geldbriefe im Werthe von 76.381 fl.

Auf Grund dieser zwanzigtägigen faktischen Verkehrsdaten, kann mit Leichtigkeit auf den ganzjährigen Verkehr geschlossen werden.

Tagesneuigkeiten.

Die Eperieser freiwillige Feuerwehr veranstaltete heute Samstag, am 13. April 1878, unter Mitwirkung der hiesigen k. k. Regiments-Musik-Kapelle im großen städtischen Tanzsaale ein glänzendes Promenade-Konzert, zu welchem der Vereins-Ausschuß ein P. T. Publikum hiemit höflichst einladet.

Die Damen werden gebeten in einfacher Haus-toilette erscheinen zu wollen.

In den Nebenlokalitäten wird für gute Speisen und Getränke bestens gesorgt.

Anfang 8 Uhr Abends. Eintrittskarten und Balkonpreise sind in der Konditorei des Herrn Kontana und am Abende der Unterhaltung an der Kassa zu 1 fl. zu haben. — Gefällige Ueberzahlungen zu dem wohlthätigen Zwecke werden mit Dank entgegengenommen und im Wege dieses Blattes öffentlich quittirt.

Der Ausschuß beehrt sich zugleich einem P. T. Publikum die höfliche Anzeige zu machen, daß die Feuerwehr auch im Laufe der herannahenden Sommer-Saison Garten-Soireen veranstalten wird, welche sich im Vorjahre so allgemeiner Beliebtheit zu erfreuen hatten.

Programm des heutigen Promenade-Konzertes:

1. Ouverture zu Franz Schubert von Suppé.
2. Duett und Finale aus der Oper Ernani.
3. Menuett von Boccherini, componirt im Jahre 1740.

4. Potpourri aus der Operette „Klotte Burche“.
5. Abendständchen, von Herfurth.
6. Feuerwehr-Polka von Fahrbach.

Kommunales. Heute, um 3 Uhr Nachmittags findet eine Sitzung der städtischen Repräsentanz statt. Die Hauptgegenstände der Tagesordnung werden sein: Fortsetzungsweise Verlesung des vom Bürgermeister vorgelegten Berichtes über das vergangene Jahr, ferner Berichte der Finanz- und Wirtschaftskommission, über die derselben von der Repräsentanz zur Begutachtung zugewiesenen Fragen, Verhandlung des auf die zehmonatliche Verpachtung des schwarzen Adlers bezüglichen Versteigerungsergebnisses u. s. w.

Die erste Platzmusik in diesem Jahre fand gestern Nachmittags bei günstiger Witterung statt und waren daher die Trottoirs — wie bei ähnlichen Gelegenheiten immer — reger und belebter, als sonst.

Ein Hase in der Stadt. Vorgestern ward den Passanten auf der Hauptgasse der seltene Anblick zu Theil einen Hasen die ganze Gasse entlang in vollem Galopp dahinrennen zu sehen. Wie der arme Kerl dazu kam, sich in einer Stadt mit 10000 Einwohnern und vielen Sportseuten, umzujagen, ist uns nicht bekannt. Aber man jah es dem flinken Sohne der Krautfelder deutlich an, daß er Gile hatte und auf die Gastfreundschaft der Eperieser keinerlei Ansprüche zu erheben gedachte.

Zur Vertilgung der Wurmeester auf den Frucht-bäumen beginnt nun die am besten geeignete Zeit. Es kann nicht dringend genug in Erinnerung gebracht werden, die Zeit nicht zu veräumen, dieses wichtige landwirtschaftliche Geschäft noch vor Beginn der anderweitigen Frühlingsarbeiten vorzunehmen und mit dem sogenannten Auspugen der Bäume zu beginnen.

Das Frühjahr scheint sich nun mit der bisherigen bloßen Kalendereistenz nicht mehr begnügen zu wollen und endlich faktisch ins Leben zu treten, wenigstens hatten wir diese Woche schöne sonnenhelle Tage.

Neue Musikalien. In der Musikalienhandlung des Táborzsky & Parsch in Budapest ist soeben erschienen: Két kedvelt dal. „A két menyegző“ című népsziműből 1. A „ratála“ végzetű s 2. „a kézfogó“ jelenetből. Zongorára szerző Szentirmay Elemér. Op. 128. Preis 50 fr.

Kleine politische Rundschau.

Wien, 10. April. Die Pforte hat angefragt, was geschehen werde, wenn Rußland den Vertrag, den die Mächte als unannehmbar bezeichneten, zur Ausführung bringe? Oesterreich-Ungarn hat geantwortet: die Pforte, welche den Vertrag unterzeichnete, müsse selbst wissen, was sie zu thun habe, Oesterreich-Ungarn aber, so wenig es sich als berechtigt und verpflichtet erachte, sich ganz allein der eventuellen Ausführung derjenigen Vertragspunkte zu widersetzen, durch welche ein europäisches Interesse verletzt ercheine, werde keinen Augenblick zögern, der Thatsache der Verletzung eines österreichisch-ungarischen Interesses die Thatsache der unbedingten Wahrung entgegenzustellen; ob nun diese Verletzung durch einen Vertrag zwischen Dritten begründet sei oder nicht und mit oder ohne Zustimmung der Pforte erfolgt.

Wien, 10. April. Laut Auffassung der hiesigen politischen Kreise zielt Rußland auf Einzelverhandlungen ab, die eine Verjüngung der Orientfrage herbeiführen würden.

* Weil. Vater des Herrn Josef Serfurth, Professor am hiesigen ev. Collegium.

Berlin, 10. April. Die „Provinzial-Korrespondenz“ sagt betrefß der Orientfrage: Die politische Spannung hat sich in den letzten Tagen wenigstens nicht verschärft, vielmehr tritt allseitig der Wunsch und das Bemühen nach der Erhaltung des europäischen Friedens wieder hervor.

Konstantinopel, 9. April. Meldung der „Pol. Korr.“: Layard ist es neuerdings gelungen, die russischen Bemühungen um die Freundschaft der Pforte vorläufig zu paralysiren; man mißt dies der gestrigen längeren Konferenz Neuf und Osman Paschas, den beiden augenblicklich maßgeblichsten militärischen Persönlichkeiten, mit Layard bei. Im Hinblick auf die stündlich wachsende englisch-russische Spannung ist dies von größter Bedeutung.

(Die beste landwirtschaftliche Zeitung.) Der Herausgeber der „Wiener Landwirtschaftlichen Zeitung“ und des „Praktischen Landwirthes“ gibt seit Neujaht eine dritte, für den Kleingrundbesitzer bestimmte Zeitung heraus, die (bei der Administration des „Ökonomen“, Wien, I., Dominikanerbastei 5, mittelst Postanweisung pränumerirt) für das ganze Jahr nur einen Gulden kostet. Wir wollten das Blatt unsern Lesern schon wiederholt empfehlen. Heute erhalten wir jedoch die Copie eines an den Herausgeber des „Ökonomen“ Herrn Hugo H. Hirschmann in Wien gerichteter Schreiben, das wir nachfolgend mit Hinzulassung des Einganges abdrucken und zu dem wir nur hinzuzufügen haben, daß das, was dieser Correspondent sagt, von uns vollinhaltlich unterschrieben wird. Der Brief lautet:

Gechter Herr Redakteur!

Zugleich erlaube ich mir die Gelegenheit zu benützen, Ihnen mein bescheidenes Urtheil über den „Ökonomen“ mitzutheilen. Ich habe erst vor einigen Wochen auf denselben abonirt, aber ich muß gestehen, daß mich die ausgezeichnete Redaction und Schreibweise desselben geradezu überrastet hat. Ich glaube nicht zu irren, wenn ich die Ansicht ausspreche: Der „Ökonomen“ sei das in seiner Art beste landwirtschaftliche Blatt, das gegenwärtig existirt. Nicht bald habe ich so herrliche und zugleich praktische Worte an den Landvolk richten gehört, wie ich sie in jeder der bisher erschienenen Nummern finde. — Dasselbe Urtheil fällten auch alle meine Freunde und Bekannten, die den „Ökonomen“ entweder selbst abonirt haben oder einzelne Nummern desselben von mir zur Einsicht erhielten. Da ist jedes Wort verständlich, jedes praktisch und erprobt, wird jedes in der Durchführung und Befolgung nützlich. Es dürfte wohl schwerlich eine Form zu finden sein, in der dem Landvolke auf so engem Raume so Vieles und so Gediegenes geboten werden könnte, wie im „Ökonomen“. Es ist nur zu wünschen, daß der „Ökonomen“ recht bald eine Massenverbreitung finde und in jeder Familie zum Hausfreunde werde; dafür zu sorgen wäre gewiß eine der Hauptaufgaben unserer landw. Casinos. Wenn dieses Blatt in jeder Gemeinde auch nur in 10 Exemplaren verbreitet wäre, so würde unsere Landwirtschaft gewiß bald anders dastehen und würden die großen Fortschritte, welche dieselbe in den letzten Decennien durch Zuzuführung der Chemie und Technik gemacht hat, bald Gemeingut aller Landwirthe werden. Indem ich diese meine Ansicht niederschreibe, bin ich weit entfernt von jeglicher Schmeichelei, sondern folge nur einem innern Drange, der mich das wahrhaft Gute überall dort mit Freuden begrüßen heißt, wo es sich eben findet; ich würde eben so freimüthig ein abfälliges Urtheil niederschreiben, wenn mich die Ueberzeugung dazu veranlassen müßte. Genehmigen, daß ich mich hochachtungsvoll zeichne. Ev. Wohlgeborenen ergebenster

P. Cölestin M. Schöpinger.

Gutenstein, den 20. März 1878.

Fruchtpreise vom 13. April 1878.

Waren	per 100 Kilogr.	fl.	7.25	7.50
Woggen	100
Weizen	100	..	9.50	10.50
Gerste	100	..	6.75	7.25
Hafer	100	..	4.50	5.25
Weiß	100	..	7.25	7.50
Erbsen	100	..	7.50	8.50
Linfen	100	..	8.—	14.—
Erbsen	100	..	10.—	—
Erbsen	100	..	2.50	—

Die in Ofen am 6. April gehobene Zahlen:

77, 13, 62, 87, 58.

Die nächste Ziehung ist am 20. April 1878.

Die in Wien am 10. April gehobene Zahlen:

51, 23, 63, 13, 88.

Die nächste Ziehung ist am 24. April 1878.

Felelős szerkesztő: *Kyss Géza.*

Kiadó-tulajdonos: *Az Eperjesi Bankgyűlet.*

3115. sz. Sárosmegeye alispánjától.

Pályázati hirdetmény!

Az 1876. XIV. t. cz. 146. §-a alapján Sárosmegeye területén lévő közsegcsoportok szülésznoői állomásaira ezennel pályázat nyitattik:

1. alsó-sebesi két, sóvári három, sebes-kellemesi három, sósfalvi négy, kakasfalvi hat, somosi egy, szt.-péteri három, kendei négy, tihanyi két, szt.-istváni öt, közseghei négy, lemesi négy, budaméri négy, keczerpelényi hat, ó-falvi öt, bogdányi öt közseggel, mindegyik 50 frt évi javadalmazással;

2. jakabfalvi hat, péchujfalvi két, litinyei négy, roskoványi négy, héthársi három, kri-ványi három, tarkői három, lubotini három, esiresi három közseggel, mindegyik 30 frt évi javadalmazással; tárczai négy, berzeviczei két, a-szaloki két, balásvágási két, feketekúti két, orlói négy, plavniczai két, ujaki három, lip-niki négy közseggel, mindegyik 40 frt évi javadalmazással;

3. nagy-sárosi egy, szt.-mihályi három, zsebfalvi három, izségi hat, klembérki négy, radási hat közseggel, mindegyik 50 frt évi

